

Jari Eloranta

Eino Jutikkalan historiapalkinto 2022 myönnettiin professori Jari Elorannalle ansiokkaasta historiantutkimustyöstä. Palkinto myönnetään joka kolmas vuosi ja on arvoltaan 15 000 euroa.

Professori Jari Eloranta on kansainvälisesti tunnetuin suomalainen taloushistorioitsija. Hänen tunnetuimmat tutkimusteemansa liittyvät puolustustalouden historiaan ja hyvinvointiyhteiskuntien historiaan, ja hän on kiistatta yksi tämän päivän tunnetuimmista puolustusmenojen historiallisen analyysin tutkijoista maailmassa.

Jari Elorannalla on kansainvälinen tutkijaura. Hän valmistui lisensiaatiksi Jyväskylän yliopistosta ja siirtyi tämän jälkeen Firenzeen European University Instituteen, jossa väitteli tohtoriksi vuonna 2002. Italian jälkeen Eloranta suuntasi Iso-Britanniaan tutkijatohtoriksi Warwickin yliopistoon. Iso-Britanniasta matka jatkui Yhdysvaltoihin Appalachian State Universityyn Pohjois-Carolinaan, jossa Elorannan vakinaistumispolku oli nopea ja näyttävä.

Vuonna 2018 Eloranta palasi Suomeen taloushistorian professuuriin Helsingin yliopistoon – samaan professuuriin, jonka ensimmäinen viranhaltija Eino Jutikkala oli aikanaan.

Eloranta on toiminut poikkeuksellisen aktiivisesti alan kansainvälisissä järjestöissä ja ollut aitiopaikalla kehittämässä alan tutkimusta ja koulutusta. Samalla hän on verkostoitunut laajasti: kaikki alalla toimivat tuntevat Elorannan.

Elorannan läpileikkaava vahvuus tutkimuksissa on vertaileva ote: hän ei tyydy tutkimaan yhtä maata, vaan vertailee ilmiöitä useiden maiden joukolla, useimmiten pitkällä aikavälillä. Eloranta on kvantitatiivisen historiantutkimuksen kärkinimiä ja uuras-tanut määrällisten menetelmien puolesta myös suomenkielisissä julkaisuissaan. Näin hän on edistänyt tutkijana ja opettajana kvantitatiivisten menetelmien läpimurtoa suomalaisessa historiantutkimuksessa.

Eloranta on kehittänyt professuureissaan taloushistorian koulutusta niin Yhdysvalloissa kuin Suomessakin merkit-

”Miten meistä tuli korkean hyvinvoinnin ja luottamuksen yhteiskunta?”

tävällä tavalla. Hän on muun muassa opettanut määrällisiä menetelmiä useissa suomalaisissa yliopistoissa sekä taloushistorian että historian opiskelijoille. Eloranta on pidetty opettaja ja toinen eurooppalainen, joka on saanut yhdysvaltalaisen Economic History Associationin opettajapalkinnon.

”Parhaita puolia tieteen tekemisessä ovat ensinnäkin tiedon ja osaamisen välittäminen opiskelijoille eri muodoissa. Olen aina panostanut todella paljon opiskelijoiden ohjaamiseen ja mentorointiin. Olen itse saanut hyvää ohjausta ja opetusta ja katson sen olevan tärkein osa tieteellistä toimintaa”, Eloranta toteaa. ”Hienoja hetkiä ovat olleet erityisesti ne, jolloin joku ohjattavista on saanut ison onnistumisen. Toki hyviä hetkiä ovat olleet myös julkaisujen läpimenot kansainvälisissä huippulehdissä, projektien rahoitusten saaminen, erilaiset tunnustukset sekä asiantuntijatehtävät.”

Jari Eloranta on toiminut poikkeuksellisen aktiivisesti alan kansainvälisissä järjestöissä, julkaissut tutkimuksiaan taloushistorian keskeisimmässä lehdessä ja johtanut useita laajoja tutkimushankkeita. Elorannalta ei puutu myöskään uskallusta osallistua julkiseen keskusteluun.

Tulevaisuuden tutkimusaiheet ovat Elorannalla kirkkaana mielessä:

”Erityisesti minua kiinnostaa Suomen kaltaisen valtion pitkän aikavälin taloudellinen, sosiaalinen ja poliittinen muutos vuosisatojen ajalta. Miten meistä tuli korkean hyvinvoinnin ja luottamuksen yhteiskunta? Siinä riittää tutkijoilla paljon työtä tulevaisuudessakin. Samaten haluan jatkaa kriisien ja konfliktien vaikutusten tutkimusta, mikä on edelleen erittäin ajankohdainen aihe.”

Jari Eloranta kutsuttiin Suomalaisen Tiedeakatemian jäseneksi vuonna 2020.

Kuva: Maarit Kytöharju